

JAAAR VER SLAG

2022

de Gouda
Bibliotheek

Inleiding

2022 was voor het derde achtereenvolgende jaar uitzonderlijk te noemen voor de bibliotheek Gouda. Onzekerheid en onrust waren troef. Vanwege de (post)coronapandemie, die zeker het eerste halfjaar de samenleving nog behoorlijk domineerde. Vanwege de verbouwing en verduurzaming van de Chocoladefabriek, die tot na de bouwvak duurde en af en toe voor behoorlijk wat overlast zorgde. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt en de daardoor moeilijker of niet te vervullen vacatures. Vanwege de oorlog in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende economische crisis, met een torenhoge inflatie tot gevolg.

Maar...net als in voorgaande jaren waren onze medewerkers door hun gedrevenheid niet voor een gat te vangen en hebben we er ondanks alle beperkingen met vereende krachten het beste van weten te maken. Naast onze dagelijkse dienstverlening en de tientallen wekelijkse activiteiten werd het jaar gelukkig ook en vooral getekend door een aantal memorabele hoogtepunten, waar we met veel plezier op terugkijken.

Uitzonderlijk in positieve zin waren bijvoorbeeld de Nacht van de Goudse Verhalen in mei en de zeer succesvolle heropening van de Chocoladefabriek en het OPEN HUIS begin september, waar maar liefst 4.000 bezoekers met veel plezier de nieuwe mogelijkheden op de tweede verdieping kwamen ontdekken. Als kers op de taart kreeg de bibliotheek een eervolle vermelding met vier sterren in een Europese lijst met 'leading libraries' en was op 31 december het ledenbestand met bijna 1.000 nieuwe leden gegroeid naar 18.446.

Het jaar begon opnieuw onder het juk van de coronamaatregelen, die tot begin maart duurden. De Nationale Voorleesdagen waren deels online en deels met een schoorvoetend publiek. Men kwam niet onmiddellijk in groten getale op de activiteiten af. Maar in maart, bij het traditionele debat voorafgaand aan de (gemeenteraads)verkiezingen, telden we gelukkig alweer 120 mensen op de traptribune.

Naast al het andere stond 2022 vooral in het teken van de 750ste verjaardag van Gouda, die werd gevierd van april tot september met een enorm aantal bijzondere, inspirerende en verbindende culturele activiteiten. De bibliotheek en Streekarchief Midden-Holland lanceerden in maart 2020 al het omvangrijke Goudse Verhalen-project. Dat project begon weliswaar in de luwte van de eerste lockdown maar eindigde met een knal op 31 december toen het 750ste verhaal werd gepubliceerd. Het resultaat is interactief te bekijken op een groot scherm in de Chocoladefabriek en wordt voor de toekomst beheerd door het Streekarchief.

De Taalzomer bleek net als voorgaande jaren te voorzien in een grote behoefte, zeker nu er door de oorlog in Oekraïne meer vluchtelingen in Gouda wonen. De Taalcafés in de Chocoladefabriek en een aantal buurthuizen zijn niet meer weg te denken uit het aanbod en worden structureel goed bezocht. Het aantal cursisten voor (digi)taalcurssussen is in 2022 bijna verdubbeld en het aantal leeskringen steeg van twee naar zes. Het Taalhuis kreeg een financiële injectie van een ton; een projectsubsidie die later in het jaar werd omgezet naar een structurele aanvulling op onze meerjarensubsidie waardoor de formatie begin 2023 uitgebreid kan worden met een leesconsulent, speciaal om laaggeletterdheid onder jongeren in het (v)mbo te bestrijden.

Dé grote, nieuwe aanwinst voor de bibliotheek in 2022 was natuurlijk de Techniekwerkplaats. Deze unieke plek is samen met Techniekpunt Gouda/Brede School en de bibliotheek opgezet om de jeugd bekend(er) te maken met en enthousiast te maken voor techniek en technologie. Voorlopig richten we ons op het primair onderwijs, waarvoor de proeflessen zijn begonnen in oktober. In de weekenden organiseert de bibliotheek 'Werkplaatsen op zaterdag' en de eerste reacties zijn unaniem enthousiast. Er is in Gouda grote behoefte aan een plek als de Techniekwerkplaats, waar de werknemers van de toekomst worden gevormd.

Op het gebied van leesvaardigheid en leesplezier gebeurde er als gebruikelijk heel veel. We hebben de samenwerking voor de Bibliotheek *op school* (dBos) uitgebreid met vijf basisscholen, de jeugd werd betrokken bij het Goudse Verhalen-project door bijvoorbeeld oudere Gouvenaars te interviewen en de Kinderboekenweek was als vanouds vol drukbezochte activiteiten. Door het jaar heen ontvingen we ruim 500 groepen in de bibliotheek voor 'klassikaal lenen'.

Intern vond een aantal personeelwisselingen plaats. Vijf medewerkers verlieten ons en zeven nieuwe medewerkers begonnen in het verslagjaar aan hun werk bij de bibliotheek. Het eerste halfjaar hadden we – geheel in lijn met de landelijke postcoronatrend – een hoog ziekteverzuim. Dat was aan het eind van het jaar gelukkig weer genormaliseerd.

Vanwege de verkiezingen en de grillige maatschappelijke omstandigheden werd de nieuwe Cultuurnota in Gouda pas in september bekrachtigd door de gemeenteraad. Daarmee verschoof ook de deadline voor het aanvragen van de meerjarensubsidie 2023-2027. Die meerjarenaanvraag sluit aan bij ons vorig jaar gepresenteerde meerjarenbeleidsplan [KANSEN EN KEUZES](#). De toekenning van de meerjarensubsidie geeft de bibliotheek een structurele basis voor het verrichten van de werkzaamheden.

Bij de uitvoering van ons werk voelen we ons als altijd zeer gesteund en gewaardeerd door de gemeente Gouda en door ons loyale netwerk van samenwerkingspartners. Aan allen zeg ik op deze plek graag veel dank. Bovenal bedank ik alle collega's, vrijwilligers, stagiairs en de Raad van Toezicht voor hun aanhoudende inzet voor en betrokkenheid bij de bibliotheek Gouda.

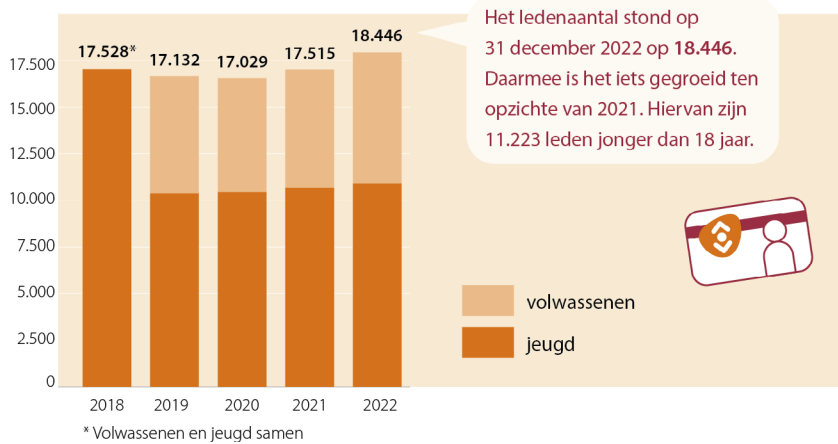
Samen sterk voor een geletterd Gouda!

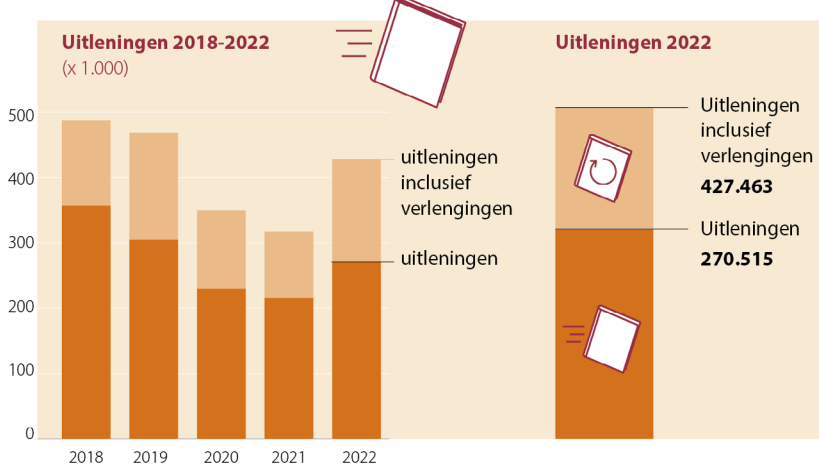
Erna Staal
directeur-bestuurder

2022, een aantal cijfers

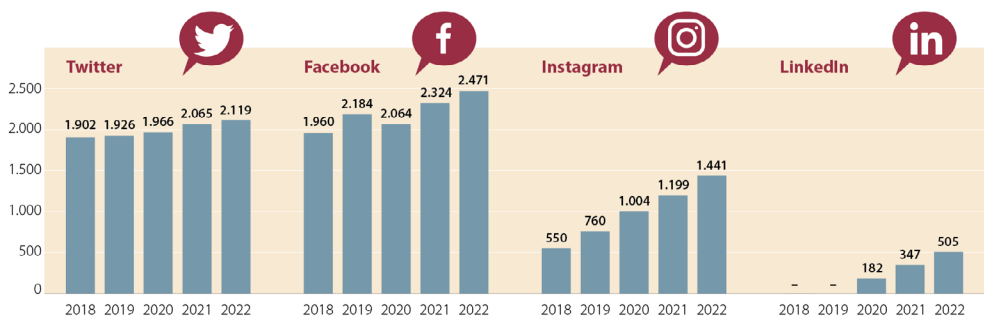
Leden

Uitleningen

Aantal volgers op sociale media

Bezoekers website en Chocoladefabriek

Meest geleende boeken

Volwassenen

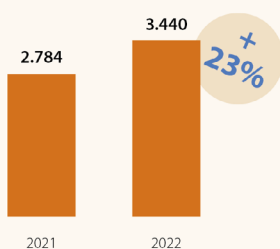

Jeugd

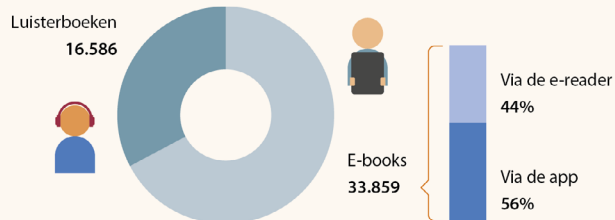

Gebruik van de online bibliotheek door leden van de bibliotheek Gouda

Leden met een account op onlinebibliotheek.nl

Uitleningen

47% leende minimaal 1 luisterboek

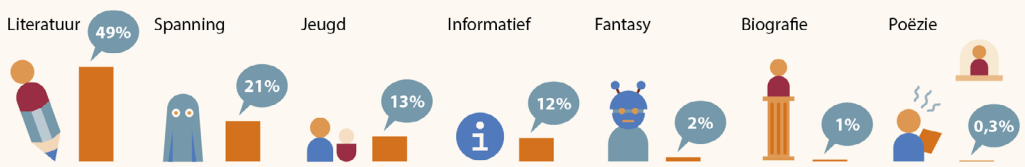
67% leende minimaal 1 e-book

Maand met de meeste uitleningen: juli

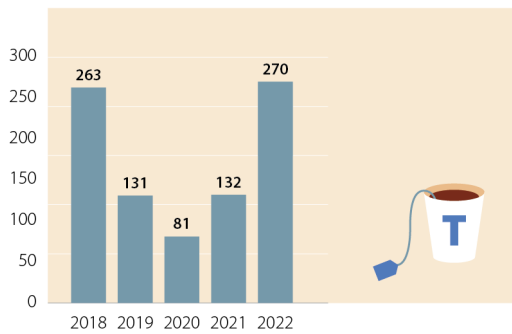
Meest uitgeleende e-books

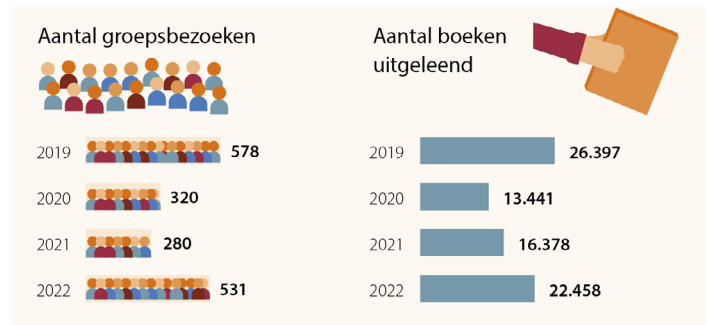
Uitleningen e-books per genre

Aantal intakes Taalhuis

Klassikaal lenen

Onderzoek onder leden

86% van de leden geeft de bibliotheek Gouda een cijfer van **8 of hoger**

Ze waarderen vooral:

Kennis opdoen

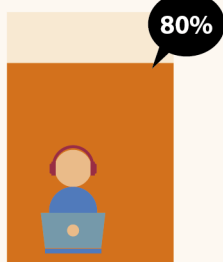

Op een laagdrempelige manier anderen ontmoeten

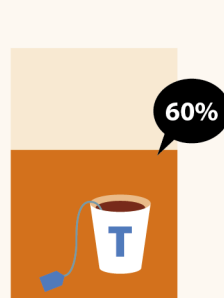

Onderzoek onder niet-leden: redenen om naar de bibliotheek te komen

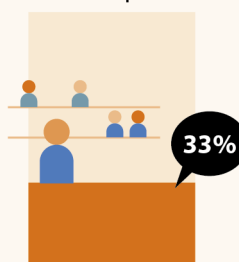
Studeren of werken

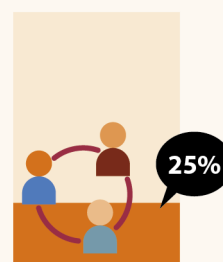
Horeca

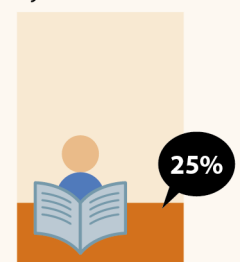
Cursussen en workshops

Mensen ontmoeten

Krant of tijdschrift lezen

Onze missie

In de bibliotheek Gouda komen de fysieke en de digitale wereld samen. Vanuit deskundigheid, expertise en enthousiasme moedigen we aan tot leesplezier en een leven lang leren, in verbinding met elkaar. We zijn pionier in een continu veranderende samenleving en we zoeken waar mogelijk aansluiting bij de behoeften van de stad. Onze bibliotheek is een fijne, neutrale en veilige plek waar mensen elkaar ontmoeten en waar zelfontplooiing geen grenzen kent. Met onze mensen en ons werk dragen we in hoge mate bij aan een geletterd en inclusief Gouda.

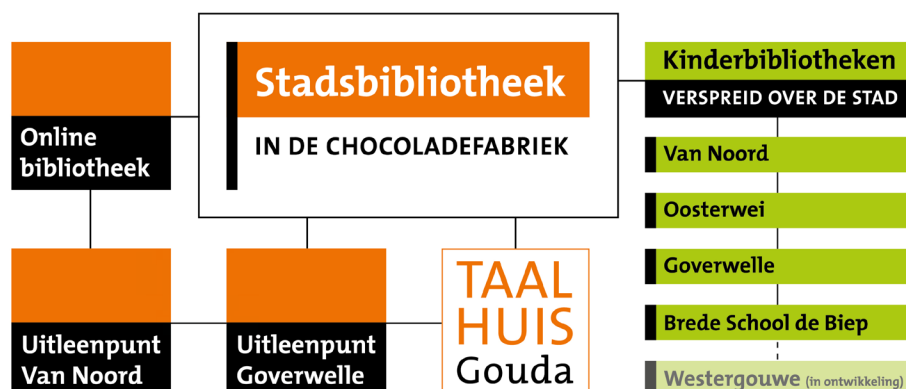
Onze visie

Door te lezen vergroot je je woordenschat, prikkel je je fantasie en verrijk je je met taal en verhaal. Door te lezen heb je toegang tot verhalen, kennis en informatie die jij op jouw beurt kan delen met een ander. Zo groeien je dromen en je kansen in de huidige, veeleisende maatschappij. Het netwerk van de bibliotheek Gouda biedt een uitgebreide boekencollectie, digitale dienstverlening, een inspirerend platform voor ontmoeting en debat én deskundigheid op het gebied van taalontwikkeling en leesbevordering. In het hart van onze stad staat de Chocoladefabriek. Een broedplaats waar iedereen welkom is en toegang heeft tot informatie, inspiratie en plezier. Samen met onze samenwerkingspartners voorzien we in de behoefte van de stad om fysiek en digitaal met elkaar verbonden te zijn. Met onze mensen en ons werk dragen we in hoge mate bij aan een geletterd en inclusief Gouda.

Onze waarden

We doen ons werk vol overtuiging en vanuit een aantal vaste waarden. We zijn nieuwsgierig naar nieuwe ontwikkelingen en gaan innovatief en duurzaam te werk. We treden elke vorm van samenwerking open, enthousiast en deskundig tegemoet. Onze informatie en onze dienstverlening zijn neutraal en betrouwbaar. Bij alles wat we doen staan onze leden, gebruikers en bezoekers centraal. En alles heeft een meerwaarde voor een geletterd en inclusief Gouda.

Ons netwerk

De bibliotheek voor de Goudse jeugd (0-18 jaar)

We hebben 11.223 jeugdleden. Een abonnement op de bibliotheek Gouda is [gratis voor iedereen tot 18 jaar](#). Wie lid is, heeft ook toegang tot de online bibliotheek met e-books, luisterboeken, voorleesfilmpjes, digitale prentenboeken, de mogelijkheid om te oefenen voor het theorie-examen voor het rijbewijs en hulp bij spreekbeurten, werkstukken en boekbesprekingen. We hebben niet alleen een jeugdafdeling in de Chocoladefabriek, maar ook vier kinderbibliotheken in de wijken.

De deskundigheid van onze medewerkers wordt ingezet om kinderen en ouders te inspireren en te stimuleren thuis met lezen aan de slag te gaan, bijvoorbeeld door te helpen het juiste boek te kiezen. We laten onze boekentips zien, onder andere op onze website en op pallets in de Chocoladefabriek. Maar wie kunnen er beter tips geven dan kinderen zelf? Onze jeugdrecensenten Marit, Nouria, Sterre en Roos geven die op bibliotheekgouda.nl/jeugdrecensent.

Naast het aanbod van boeken brengen we met onze activiteiten verhalen voor de jeugd tot leven en wakkeren we de fantasie en de creativiteit aan, zodat er niet alleen wat te kiezen, maar ook te beleven valt in de bibliotheek. We werken samen met alle scholen in Gouda en natuurlijk ook met de Brede School, Techniekpunt en verschillende culturele en maatschappelijke organisaties.

Voorlezen

Samen een boekje lezen – plaatjes aanwijzen en verhaaltjes vertellen – versterkt de band tussen ouder en kind. Kinderen die als baby zijn voorgelezen, zijn later beter in taal. Je kunt dus niet vroeg genoeg beginnen met voorlezen. Het landelijke project [BoekStart voor baby's](#) stimuleert dit. Bij de vestigingen van het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn in 2022 300 BoekStart-bonnen afgegeven. Ellen van Leeuwen (medewerker Jeugdeducatie): 'Met zo'n bon kunnen de ouders hun kind gratis inschrijven bij de bibliotheek Gouda. Ze krijgen dan een BoekStart-koffertje met twee boekjes cadeau. Kinderen vinden het koffertje prachtig; eenmaal in handen laten ze het niet zomaar meer los! Voorlezen aan de allerkleinsten vinden we heel belangrijk, dus hebben we in onze collectie ook mooie boekjes voor baby's en dreumesen. Een goede start voor een leven lang leesplezier!'

We organiseren in drie kinderbibliotheken [ochtenden voor kinderen van 0 tot 4 jaar](#) waarbij voorlezen centraal staat. Iedere woensdagmiddag leest een vrijwilliger van de VoorleesExpress Gouda in de Chocoladefabriek voor aan kinderen vanaf 4 jaar.

Voorleeslocatie	Aantal deelnemers (kinderen plus één begeleider) in 2022
Oosterwei	412
Van Noord	1.400
De Biep	700
Chocoladefabriek	250

Ellen Moen: 'Wat ik leuk vind aan peuters is dat ze zo vasthouden aan de terugkerende rituelen. Ik probeer wel eens te smokkelen omdat ik anders in tijdnood kom, maar dan hoor ik meestal: "Je bent dit boekje nog vergeten" of "We hebben Hompeltje en Pompeltje nog niet gedaan." Iedereen wordt altijd heel alert als de muziekinstrumentjes - vooral de trommel - tevoorschijn komen. Soms maken we er een speciale editie van met extra activiteiten. Op 13 april en 13 mei kwam Bianca Groenewegen van der Weiden en bracht peuters (en hun ouders) in beweging naar aanleiding van *Rupsje Nooitgenoeg* van Eric Carle. Op 25 en 30 november verzorgde Helma Hartman van Cultuurhuis Garensponnerij 'muziek op schoot'.

Van 26 januari tot en met 5 februari waren de [Nationale Voorleesdagen](#). Het prentenboek *Maar eerst ving ik een monster* van auteur Tjibbe Veldkamp en illustrator Kees de Boer stond centraal. Kinderen die tijdens de voorleesdagen lid werden, kregen traditiegetrouw een cadeautje. Deze actie leverde 39 nieuwe leden op. De bibliotheek Gouda richt zich tijdens de Nationale Voorleesdagen met name op de peuters. Daarom is naast het prentenboek van het jaar ook gewerkt met het peutervriendelijke *Vos gaat een stukje rijden* van Suzanne Straßer. Van beide boeken is een vertelkist gemaakt. Stagiairs van Spel aan Huis hebben 18 bezoeken aan de voorschoolse instellingen gebracht. Op 5 februari was er een doorlopende voorstelling (3x) in de Chocoladefabriek door Jogchem Jalink, onder andere bekend van Sesamstraat. 111 peuters en kleuters met hun ouders namen deel.

Op 16 februari gingen 8 voorleeskampioenen van Goudse basisscholen ten overstaan van 24 toehoorders de strijd met elkaar aan tijdens de [Nationale Voorleeswedstrijd](#) (in 1993 door Stichting Lezen in het leven geroepen om het leesplezier in groep 7 en 8 te stimuleren). De winnaar ging door naar de provinciale ronde. De jury bestond uit kinderboekenschrijver Vivian den Hollander, boekhandelaar Bart Jansen en Ellen Moen van de bibliotheek Gouda.

Klassikaal lenen

Scholen(gemeenschappen) maken gebruik van [klassikaal lenen](#): basisschoolkinderen brengen met hun klas een bezoek aan de bibliotheek en lenen boeken die ze op school kunnen lezen. De boeken vormen een belangrijke aanvulling op de (vaak beperkte) schoolcollectie. Tijdens het bezoek krijgen de leerlingen en leerkrachten informatie, bijvoorbeeld over de nieuwste aanwinsten in de collectie, waardoor ze bekend(er) raken met de bibliotheek. In 2022 hebben we 531 groepen ontvangen en 3 keer is er tijdens de lockdown een collectie naar scholen gebracht. In totaal zijn 22.458 boeken geleend.

BoekToer

Scholen kunnen ook gebruikmaken van [BoekToer](#). Hiermee lenen ze 40 verschillende boeken voor een langere periode. Dat is handig als een klas werkt aan een project met een bepaald thema als dieren, het heelal, kunst en cultuur of techniek. De kinderopvang kan gebruikmaken van BoekToertje, collecties van 15 boeken per keer voor peuters. Twee scholen maakten gebruik van BoekToer: de Beversluisschool en 't Carillon.

Open Boek

Een leescoördinator in het primair onderwijs is de aanjager van de leescultuur op school. Hij of zij stimuleert de aanpak van effectief en motiverend leesonderwijs, waarin jeugdliteratuur een centrale plaats heeft. Speciaal voor leescoördinatoren organiseert de bibliotheek Gouda (voor de regio) de cursus [Open Boek](#), over genres in de jeugdliteratuur, de relatie tussen technisch en begrijpend lezen enerzijds en leesbevordering anderzijds, over zinvol werken met informatieve boeken, het opstellen van een leesplan en het motiveren van je collega's. Marleen Vervoort, leesconsulent van de bibliotheek Gouda, gaf deze cursus in 2022 aan vijftien deelnemers uit Gouda, Alphen aan den Rijn, Waddinxveen, Nieuwerkerk aan den IJssel, Bodegraven-Reeuwijk en Capelle aan den IJssel.

Bibliotheek op school (dBOS)

De [Bibliotheek op school](#) is een structurele samenwerking tussen bibliotheken en (basis)scholen volgens een landelijk uitgewerkt en beproefd systeem. Het doel is vanzelfsprekend betere taal- en leesvaardigheid van kinderen. In Gouda hebben we ondertussen samenwerkingsovereenkomsten met De Kas, Het Avontuur, De Ontdekkingsreizigers, 't Palet, De Goudakker en Vindingrijk. Vorig schooljaar heeft het team van Vindingrijk besloten om van de gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs de Bibliotheek op school te starten. De school heeft contact opgenomen met leesconsulent Marleen Vervoort. Er is een plan opgesteld en Marleen zorgt voor de begeleiding. Inge en Annemiek (leerkrachten van groep 1/2/3) geven aan dat deze samenwerking de school al heel wat heeft opgeleverd: 'De boeken zijn gesaneerd, nieuwe boeken zijn besteld (in samenspraak met ouders, leerlingen en leerkrachten) en kasten voor de bibliotheek zijn uitgezocht en besteld. Daarnaast krijgen we volop tips om boeken te promoten. Marleen heeft ons team een presentatie gegeven over de boekenkring waarbij de leerkrachten ook konden oefenen. Als school hebben we nu niet alleen stappen gemaakt richting een mooi ingerichte bibliotheek, maar richten we ons ook steeds meer op hoe we het leesplezier kunnen vergroten. De leerlingen zijn heel enthousiast als juf Marleen weer nieuwe boeken komt brengen. We zien door bovenstaande punten al een groot verschil qua leesmotivatie vergeleken met een halfjaar geleden. Kinderen lopen nu letterlijk door de bibliotheek heen naar hun klas. Hierdoor komen alle kinderen van onze school in aanraking met boeken. Dit is iets wat onze school zeker nodig heeft gehad om het lezen naar een hoger niveau te krijgen. Kinderen pakken nu sneller een boek dan dat ze hiervoor deden. Ook heeft onze bibliotheek op school invloed op de collega's op school. Het feit dat je de boeken ziet en weet dat ze passend zijn bij het thema, maakt ook dat je sneller een boek pakt en gebruikt in de klas. De drempel voor leesplezier in de klas is dus, door de bieb op school, ook voor leerkrachten verlaagd.'

Incidentele activiteiten en uitleenservices met vertelkisten, vertelplaten, leeskoffers, 'theatercollecties' en stripworkshops

Peuterspeelzalen en kleuterklassen kunnen [vertelkisten](#) lenen met daarin een prentenboek en bijbehorende materialen. In het verslagjaar zijn de vertelkisten 9 keer en de vertelplaten 30 keer uitgeleend. Van de collectie 'theaterlezen' maakten 15 scholen gebruik.

Aan de hand van het prentenboek van Chris Naylor, *De koffer*, maakten onze leesconsulenten een les over de thematiek 'vreemdelingen en vluchtelingen' waar 16 groepen met in totaal 302 kleuters aan deelnamen.

Bibliotheekmedewerker Ellie Wout liet 100 kinderen uit 4 klassen kennismaken met de wereld van Roald Dahl. Ellie: 'Ik geef in de bibliotheek of op school een presentatie over het leven en werk van deze schrijver. Ook lees ik voor uit een van zijn boeken, waarna ik aan de kinderen vraag om de scene na te spelen. Na afloop krijgt de klas een tas met boeken van Dahl, zodat de kinderen die kunnen lezen in de weken erna.'

Samen met Streekarchief Midden-Holland biedt de bibliotheek '[Oorlog dichterbij](#)'-koffers aan. Deze zijn gevuld met boeken, documenten, foto's en voorwerpen die te maken hebben met oorlog en bevrijding. De koffers zijn gemaakt ter gelegenheid van 75 jaar bevrijding in 2020, maar zijn tijdloos ingericht zodat ze ieder jaar kunnen worden ingezet. In 2022 hebben 11 klassen een koffer besteld. Aan de workshops 'Kijken naar strips' deden 188 kinderen mee. Ellie vertelde kinderen over de geschiedenis van de strip (van de grottekeningen die 15.000 v. Chr. gemaakt werden tot de graphic novels van nu) en over hoe je naar strips kunt kijken. Dit programma wordt jaarlijks vanuit de Brede School aangeboden, aangevuld met een workshop striptekenen vanuit Cultuurhuis Garensponnerij.

Techniekwerkplaats

Samen met Goudse ondernemers, het (primaire) onderwijs, de gemeente en Techniekpunt Gouda is het onze verantwoordelijkheid om techniek, technologie en digitale geletterdheid voor de jeugd op de kaart te zetten. Deze samenwerking is in oktober 2021 beklonken in het Techniekakkoord Gouda. Een van de belangrijkste pijlers van dit akkoord was het realiseren van de [Techniekwerkplaats](#) in de Chocoladefabriek, die in september 2022 feestelijk is geopend. De jeugd kan hier op onderzoekende wijze kennismaken met gereedschap van ambachtelijke tijden tot hypermoderne robotica en virtual reality. In de pilotfase kwamen 14 klassen van 9 scholen met 2 bezoeken van 2 uur onder schooltijd langs in de Techniekwerkplaats. Daarbij maken we gebruik van de STEAM-methode. Deze afkorting staat voor Science Technology, Engineering, Art en Mathematics: we laten kinderen vanuit een onderzoeksvraag technische en technologische oplossingen ontdekken, ontwerpen en verwoorden. Er zijn 11 [Werkplaatsen op zaterdag](#) geweest. Daaraan deden in totaal 81 kinderen mee. Tijdens het Weekend van de Wetenschap organiseerden we een wedstrijd wie de hoogste LEGO-toren kon bouwen. Hieraan deden 25 kinderen met hun ouders mee. Voordat de Techniekwerkplaats in bedrijf was, zijn er in de Jeugdwerkplaats workshops verzorgd op 3 en 19 maart en op 21 mei 2022, op het gebied van LEGO Spike Prime en LEGO Mindstorms. Ook konden kinderen kennismaken met virtual reality.

Mediawijsheid

Kinderen en jongeren weten de weg in de digitale wereld razendsnel te vinden. Ze swipen op de tablet of smartphone zo naar hun favoriete filmpje of app. Maar dat betekent niet automatisch dat ze ook [mediawijs](#) zijn. Soms zien ze wel de voordelen van media, maar niet de nadelen. Belangrijk is dat ze leren om actief én bewust met de verschillende media om te gaan.

Van 25 maart tot en met 1 april 2022 waren de Media Ukkie Dagen met als thema 'Swipe, stap, sprong'. Tijdens deze dagen werd aandacht gevraagd voor mediawijsheid in de opvoeding van kinderen van 0 tot 6 jaar. Het landelijke webinar op 28 maart werd gevolgd door tientallen ouders. Onze mediacoach Mink Lammertink gaf naar aanleiding van het boek *Katvis* van Tjibbe Veldkamp zes workshops over 'digitale identiteit' aan 110 leerlingen van scholengemeenschap Yuverta.

Tijdens de Week van de Mediawijsheid (4 tot en met 11 november) met als thema 'Like en Cancel' was er opnieuw een webinar voor ouders van kinderen in de bovenbouw van de basisschool en de 'Werkplaats op zaterdag' stond die week in het teken van nepnieuws: 4 kinderen deden een quiz onder leiding van Mink en konden hun eigen nepnieuwsbericht maken. Mink: 'Voor de bibliotheek ondersteun ik projecten met het medium film. Ook geef ik lessen over mediawijsheid. Tijdens die lessen leren kinderen kritisch te kijken naar hun eigen internetgebruik en de content die ze te zien krijgen. Zo worden jongeren weerbaarder voor de uitdagingen die deze gedigitaliseerde tijd met zich meebrengt en worden ze effectiever in het gebruik van digitale middelen. Gedurende het jaar heb ik 16 klassen een nepnieuwsquiz laten doen, zowel in de Chocoladefabriek als op scholen. Bij de quiz leer ik kinderen spelenderwijs kritisch kijken naar nieuwsberichten en foto's.'

Goudzoekers

Goudzoekers is een geschiedenisavontuur van bibliotheek Gouda, Streekarchief Midden-Holland, Brede School en Museum Gouda. Kinderen van de bovenbouw van het basisonderwijs gaan een dagdeel in de historische binnenstad op zoek naar de geschiedenis van Gouda. Met behulp van een kaart en tijdlijn vinden ze plekken waar ze opdrachten uitvoeren en historische personages moeten bevragen over de geschiedenis. De zoektocht leidt naar het ontstaan van de stad. Op 17, 20 en 27 juni gingen 177 kinderen op pad.

Zomerlezen

Om ervoor te zorgen dat kinderen qua leesvaardigheid geen zomerdip krijgen en na de vakantie niet achteruit zijn gegaan in niveau, organiseert de bibliotheek jaarlijks activiteiten onder de noemer [Zomerlezen](#). Voor leerlingen in groep 3 en 4 is er een zomerleesbingo, die uitnodigt om ook tijdens de vakantie met taal en lezen bezig te blijven. Op 13 juli hadden we Maranke Rinck en Martijn van der Linden (schrijver en illustrator van de populaire *Bob Popcorn*-boeken) op bezoek. Op 20 en 27 juli konden kinderen aan de slag met BlueBots, kleine en eenvoudig te besturen robots. Dat deden ze aan de hand van *De wonderen van het bos* van Mack van Gageldonk. Op 3 en 10 augustus stonden Vos en Haas centraal, bekend uit de boeken van Sylvia Vanden Heede. De reeks werd op 17 augustus afgesloten met muziek, in samenwerking met Mirakel Musicaltheater.

Aantal deelnemers: 100

Boekenweek van jongeren

Van 16 tot en met 25 september was de landelijke [Boekenweek van Jongeren](#). Jongeren kregen in de bibliotheek de bundel 3PAK, met bijdragen van Daan Heerma van Voss, Chinouk Thijssen en Gershwin Bonevacía. Naast de papieren editie werd 3PAK ook aangeboden als e-book en als luisterboek (in samenwerking met CJP en Storytel). In de Chocoladefabriek zijn altijd pallets ingericht met boekentips voor jongeren, bijvoorbeeld voor de leeslijst.

Verschillende middelbare scholen kwamen ook klassikaal bij ons op bezoek. Zo bezochten tweedejaars leerlingen uit 9 klassen van Yuverta het optreden van schrijver Buddy Tegenbosch, die vertelde over zijn werk. Ook kwamen 9 Internationale Schakelklassen (ISK) kennismaken met de bibliotheek; het gaat om leerlingen van 12 tot en met 17 jaar oud die nog maar kort in Nederland wonen en het Nederlands nog niet genoeg beheersen om naar het reguliere onderwijs te gaan.

De bibliotheek verzorgt collecties op maat voor alle Goudse ISK-klassen. Ook voor Yuverta hebben we de collectie op school geactualiseerd. Voor het vmbo kan de bibliotheek boekenkisten samenstellen met allerlei actuele boeken, van thrillers tot informatieve boeken en van romans tot graphic novels. GSG Leo Vroman en Het Segment maken hier gebruik van.

NB: het liefst zou de bibliotheek intensiever samenwerken met het voortgezet onderwijs, maar helaas is de formatie hiervoor te beperkt.

Kinderboekenweek

Van 5 tot en met 16 oktober was de [Kinderboekenweek](#) met als thema Gi-ga-groen! Andy Griffiths en Terry Denton, auteur en illustrator van de populaire reeks *De waanzinnige boomhut*, schreven het Kinderboekenweekgeschenk en illustrator Marije Tolman maakte het prachtige prentenboek *Egalus*. In de kinderbibliotheken konden kinderen een speurtocht doen met spannende weetjes uit de dieren- en plantenwereld. Samen met de Brede School Gouda en Cultuurhuis Garensponnerij verzorgden we een thematisch programma voor scholen. Groepen 4 (12 klassen; in totaal 247 kinderen) kwamen op bezoek in de Chocoladefabriek om zich mee te laten voeren in de bijzondere wereld van het bos door schrijver Mack van Gageldonk. Voor de middenbouwgroepen was er een creatieve schrijfles gekoppeld aan de theatervoorstelling 'Superjuffie'; we gingen hiervoor langs bij 11 groepen 5 en 6. Tot slot was er veel (20 groepen) interesse voor de workshop 'kleurrijk voorlezen' voor de bovenbouwgroepen, waarbij aandacht werd besteed aan tempo, toon en publiek. Tijdens de Kinderboekenweek werden 59 kinderen lid van de bibliotheek Gouda.

Kinderboekencafé

In samenwerking met de Brede School en Cultuurhuis Garensponnerij organiseerde de bibliotheek twee maal (2 februari en 21 september) het [Kinderboekencafé](#) voor leerkrachten en andere kinderboekenliefhebbers met aandacht voor nieuwe boeken, thema's en inspirerende manieren om boeken bij het onderwijs of in de opvoeding in te zetten.

Aantal deelnemers: 31

Westergouwe

In Westergouwe is een ontmoetingscentrum met (kinder)bibliotheek in ontwikkeling, waarvoor de bouwplannen steeds concreter worden. Tot die tijd werkt onze leesconsulent in Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers, waar ze - aan de hand van de bouwstenen van dBOS samen met de school - een actuele bibliotheekcollectie opzet en daarmee de jeugd en de leerkrachten motiveert om dagelijks te lezen. Zo hebben ook kinderen in Westergouwe altijd een boek in de buurt. Ook nam de school deel aan onze activiteiten rondom de Nationale Voorleesdagen, de Goudse Verhalen en de Kinderboekenweek.

Aantal deelnemers: 200

De bibliotheek voor de Goudse volwassenen

Collectie

Het totaal aantal uitleningen in 2022 bedroeg 427.463. Dit is inclusief 156.948 verlengingen. Leden van de bibliotheek Gouda (7.223 volwassenen) hebben ook toegang tot de landelijke online bibliotheek met tienduizenden e-books en luisterboeken. Daar werden 33.472 e-books en 16.489 luisterboeken geleend.

Gastcurator

Om Gouwenars meer te betrekken bij de collectie werkt de bibliotheek met [gastcuratoren](#). Na Pieter Verhoeve en Saliha Bochhah waren dat in 2022 fotograaf Bram Tackenberg en wethouder en veellezer Michiel Bunnik. Bunnik: 'Sinds een jaar of vijf lees ik elke dag. Voorheen las ik wel, maar niet zo regelmatig als nu. Natuurlijk lees ik ook veel voor mijn werk, maar dat is toch anders. Lezen geeft mij inspiratie en ontspanning. Ik doe het ook om mezelf verder te ontwikkelen en om nieuwe perspectieven te ontdekken. Een boek kan de kijk op je leven veranderen, waardoor je ineens nieuwe mogelijkheden ziet. Voor mij is dat een geluismoment. Van sommige boeken maak ik een studie en pas ik het geleerde zo veel mogelijk toe. Dat is ook zo mooi aan het lezen van zelfhulp- en managementboeken. Je kunt ze gebruiken om te experimenteren in het echte leven. Niet alles werkt of is praktisch toepasbaar, maar je merkt vanzelf of het voor je werkt of niet. Lezen maakt je ook creatiever. Met taal creëren we onze omstandigheden en onze beleving daarvan. Daar ben ik mij iedere dag van bewust.'

Schrijffabriek

De bibliotheek Gouda organiseert regelmatig [schrijfworkshops](#) onder begeleiding van bekende schrijvers. Op 23 januari en 6 februari 2022 was Auke Hulst de gastdocent voor een groep van 9 deelnemers. Op 5, 12 en 19 oktober stond de Schrijffabriek onder leiding van schrijver-dichter Ruben van Gogh met 11 deelnemers. Van Gogh: 'Taal is het fantastische gereedschap dat voor iedereen open en klaar te wachten ligt om op bijzondere wijze opgepakt te worden. Als je maar weet hoe.'

Leeslounes / leesclubs

In de [leeslounes](#) bespreekt bibliotheekmedewerker Anita Ootjers een actueel (non-fictie)boek. Sinds het najaar van 2022 doen we dat soms ook in relatie tot het Literair Café van de Goudse Schouwburg. Op 9 februari was dat *De kracht van kwetsbaarheid* van Brené Brown, op 6 april *Ik ben een eiland* van Tamsin Calida, op 15 september *Moederstad* van Philip Dröge, op 9 november *Wat je van bloed weet* van Philip Huff en op 16 november het Nederland Leest-boek *Mevrouw mijn moeder* van Yvonne Keuls. Anita Ootjers: 'Ik vind het zo machtig interessant om boeken te bespreken met anderen. Iedere keer word ik weer gewezen op iets uit een boek wat ik zelf niet opgemerkt had. Een boek wordt er alleen maar waardevoller door.'

Aantal deelnemers: 32

Filosofiereeks over wereldburgerschap

Op 29 maart en 5, 12 en 19 april gaf filosofiedocent Peter Berg een reeks lezingen over het thema 'Wereldburgerschap'. Daarbij kwam het gedachtegoed aan de orde van allerlei filosofen: van het stoïcisme tot het christendom en van de klassieke oudheid tot deze tijd.

Aantal deelnemers: 13

Gemeenteraadsverkiezing

Op 16 maart vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats; de Chocoladefabriek was een van de stembureaus. In aanloop naar de verkiezingen organiseerden de bibliotheek en het Taalhuis bezoeken van lokale politici aan een aantal taalactiviteiten. Zo werden de aspirant-gemeenteraadsleden zich bewuster van het feit dat campagne voeren in toegankelijke taal moet gebeuren.

Op 15 maart organiseerden we samen met Libertum het traditionele verkiezingsdebat in de Chocoladefabriek, dit keer onder leiding van Farid Tabarki, journalist en oprichter/directeur van Studio Zeitgeist. Twaalf van de dertien politieke partijen namen deel. De traptribune zat voor het eerst na alle lockdowns weer vol met ongeveer 120 bezoekers; 30 mensen keken mee via de livestream.

Bezoek van Jan Timman

In samenwerking met de jubilerende schaakvereniging Messemaker nodigden we schaaklegende en schrijver Jan Timman uit op 12 mei. Hij werd geïnterviewd door Dirk Jan ten Geuzendam (hoofdredacteur van *New in Chess*) en gaf een demonstratie van zijn uitgebreide schaakkennis.

Aantal deelnemers: 60

Uitreiking Hebban Debuutprijs

Hebban is een lezerscommunity met ruim 250.000 leden. Ieder jaar wordt de Hebban Debuutprijs uitgereikt. Op 10 september was de uitreiking in de Chocoladefabriek. Erna Staal zat in de jury en mocht de prijs overhandigen aan Koen Caris, voor zijn debuut *Stenen eten*.

Aantal deelnemers: 85

Nationale Voorleeslunch

Op 7 oktober was de Nationale Voorleeslunch. Erna Staal las het verhaal *Straatje* van Yvonne Keuls voor op een van de locaties van Zorgpartners Midden-Holland, de Irishof. Het verhaal riep veel herkenning op.

Aantal deelnemers: 12

Stadsdichtersverkiezing

Op 19 november was de Stadsdichtersverkiezing in de Chocoladefabriek, met een traptribune vol fans van de kandidaten en andere belangstellenden. Jeffrey van Geenen werd uitgeroepen tot nieuwe stadsdichter.

Aantal deelnemers: 80

Nederland Leest

Tijdens de campagne [Nederland Leest](#) krijgen bibliotheekleden een boek cadeau. In 2022 was dat *Mevrouw mijn moeder* van Yvonne Keuls: het verhaal over de Indische wortels van haar familie, over de repatriëring naar Nederland, de vestiging van het gezin in Den Haag en de herinneringen en verhalen van vroeger. Op 22 november werd Yvonne Keuls in de Chocoladefabriek geïnterviewd door auter en journalist Malou Holshuijsen.

Aantal deelnemers: 80

Boek en diner

Op 1 december organiseerde de bibliotheek samen met Jolanda van Dongen 'Boek en diner' in Van Noord. Jolanda is eigenaar van kookatelier Betty Blue en liep stage op bijzondere plekken: in Londen bij de wereldberoemde kok Yotam Ottolenghi en in Amsterdam bij Joris Bijdendijk, chef van Michelinsterrestaurants RIJKS en Wils. Tussen de gangen door interviewde Erna Staal haar over haar werk en over de boeken die haar inspireren. Niet alleen kookboeken, maar bijvoorbeeld ook de romans van Haruki Murakami.

Aantal deelnemers: 44

Hoofdpersonen

Samen met Libertum initieerde de bibliotheek een reeks bijzondere ontmoetingen tussen vertellers en luisteraars: Hoofdpersonen. In een een-op-eengesprek vertelt de Hoofdpersoon – een Gouwenaar of iemand met een band met Gouda – aan de hand van een foto of voorwerp zijn verhaal aan een luisteraar. De eerste editie vond plaats op 10 december in de Chocoladefabriek; 8 Hoofdpersonen deelden hun verhaal met 24 luisteraars.

Seniorenservices

De bibliotheek is er voor iedereen, ook voor mensen die minder mobiel zijn, moeite hebben met het lezen van kleine letters of het lastig vinden om hun weg te vinden in de digitale wereld. Zo hebben we een collectie grootletterboeken in de Chocoladefabriek, Van Noord en uitleenpunt Goverwelle. Verder hebben we inloopspreekuren voor senioren met vragen over de computer, tablet of smartphone: iedere dinsdag van 10.30 uur tot 12.00 uur in 't Govertje aan de Overturelaan 12 en iedere donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur in Van Noord aan de Lekkenburg 1. Hiervan maakten 223 senioren gebruik.

Ook verzorgt de bibliotheek [computercursussen](#) in samenwerking met SeniorWeb. Sinds september 1996 maakt SeniorWeb de digitale wereld begrijpelijk voor senioren, zodat iedereen het gemak en het plezier van computer en internet kan ervaren. Dat doen ze met een unieke combinatie van educatie, inspiratie én computerhulp. Op 450 plekken in Nederland zijn leslocaties waar vrijwilligers cursussen verzorgen en inloopspreekuren organiseren. Ze leren senioren om beter te leren omgaan met computers, laptops, tablets en mobiele telefoons. Ouderen hebben vaak een digitale achterstand en ze zijn onbekend met de digitale wereld. De doelstelling van de cursus is dat deelnemers na afloop de standaard bediening van het apparaat kennen. Verder zijn ze in staat om zelf informatie op internet op te zoeken, bijvoorbeeld als het gaat om persoonlijke ontwikkeling. Vrijwilliger Harry Maaskant: 'Als de deelnemers op een gegeven moment zeggen dat ze het heel leuk vinden, dan geeft mij dat enorm veel voldoening. Want dat is het belangrijkste, dat je plezier krijgt in de digitale mogelijkheden die er zijn. Je moet realistische doelen stellen en de onzekerheid wegnemen bij de deelnemers. Internetkennis opent deuren, want sommige ouderen zijn minder mobiel en kunnen niet meer overal komen. Dan is het handig en zinvol dat je overweg kan met wat er tegenwoordig mogelijk is met computers en tablets. Omdat de cursussen meestal door twee docenten worden verzorgd, kan er aan iedere deelnemer voldoende aandacht worden geschonken. Het is dankbaar werk. Ik sta dan ook 100 procent achter het werk dat ik doe.'

In het voorjaar en het najaar van 2022 startten vier cursussen voor senioren: een iPad-training, een Windowscursus, een cursus over de iPhone en een cursus over de Androidtelefoon.

Aantal deelnemers: 57

Bibliotheek aan huis

Leden die (tijdelijk) niet naar de bibliotheek kunnen komen, kunnen gebruikmaken van de gratis service [Bibliotheek aan huis](#). Na overleg kiest een vrijwilliger elke drie/zes weken een aantal boeken uit, die vervolgens aan huis worden gebracht. 35 mensen maken hier gebruik van; ons oudste lid is 100 jaar oud en leest elke 3 weken nog met veel plezier 6 grootletterromans. Er zijn 13 vrijwilligers waarvan de meesten al meer dan 20 jaar aan de bibliotheek zijn verbonden.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Het [Informatiepunt Digitale Overheid \(IDO\)](#) is er voor mensen die moeite hebben met de digitale dienstverlening van de overheid. De informatiepunten zijn door het hele land ondergebracht in bibliotheken. Daarmee zijn ze laagdrempelig en makkelijk toegankelijk voor iedereen. De publieksmedewerkers van de bibliotheek zijn in 2022 speciaal getraind op vraagherkenning en zakelijke empathie. Ze weten de weg op websites van de overheid naar de juiste informatie om de eerstelijns vragen te beantwoorden en waar nodig door te verwijzen naar het maatschappelijk middenveld of de betreffende overheidsinstantie. Bezoekers kunnen dagelijks met hun vragen terecht bij de medewerkers aan de servicebalie. Sinds september zijn er ook speciale spreekuren, voor vragen die ingewikkelder zijn en/of meer tijd kosten: op dinsdag van 13.00 uur tot 15.00 uur in de Chocoladefabriek en op donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur in Van Noord.

Taalhuis

Het [Taalhuis](#), een breed samenwerkingsverband binnen de gemeente om laaggeletterdheid te voorkomen en te bestrijden, is niet meer weg te denken uit Gouda. Sinds september 2021 heeft het Taalhuis een fysieke locatie op de begane grond van de Chocoladefabriek. Hier staat een speciale collectie laagdrempelige boeken waarvan iedereen gebruik kan maken. Ook kunnen professionals en vrijwilligers (taalmaatjes) hier afspreken en informatie halen of brengen. Regelmatig komen er groepen taalcursisten naar de Chocoladefabriek, waarbij we een rondleiding geven door de bibliotheek, uitleg geven over de collectie en andere relevante informatie delen. Het Taalhuis heeft als primaire taak om mensen te leiden naar een passend taalaanbod in de stad. Dat gebeurt tijdens Taalhuisspreekuren in de Chocoladefabriek, maar ook in het Nelson Mandela Centrum, De Walvis, De Bühne en Van Noord. In 2022 zijn er 270 geregistreerde intakes geweest bij het Taalhuis.

Taalcafés

Er zijn verschillende [taalcafés](#) in Gouda waarnaar we mensen die Nederlands willen leren doorverwijzen, zoals de taalofenavonden van Kerk & Vluchteling, het Ontmoetingscafé van Libertum op vrijdagochtend en het taalcafé in De Walvis op vrijdagavond. We verwijzen niet alleen door, maar organiseren ook zelf een taalcafé op maandagochtend van 10.00 uur tot 11.30 uur in de Chocoladefabriek onder begeleiding van taaldocent Inge Olivier. De taalcafés worden wekelijks gemiddeld door 20 mensen bezocht.

Leeskringen

[Leeskringen](#) zijn bedoeld om in groepsverband een boek te lezen en zo de taal- en leesvaardigheid te oefenen. Anneke van Leperen: 'In 2022 zijn we van 2 naar 6 leeskringen gegroeid, begeleid door inmiddels 6 vrijwilligers. In totaal biedt dit plek aan 36 deelnemers variërend in taalniveau van A1 tot en met B2. In kleine groepen lezen ze met een frequentie van één keer per week gezamenlijk een boek waarbij de vrijwilliger ondersteuning biedt bij moeilijke woorden en het gesprek leidt over wat er is gelezen. Wanneer een deelnemer de groep is "uitgegroeid", laten we hem of haar doorstromen naar een groep in een volgend niveau.'

Digitale vaardigheden

De bibliotheek biedt vanuit de WEB-subsidie (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) verschillende laagdrempelige cursussen aan om laaggeletterde mensen te helpen met hun digitale vaardigheden. De cursussen worden gegeven in de Chocoladefabriek en in Van Noord:

['Klik & Tik'](#) voor mensen die hun allereerste schreden op de digitale weg van het internet zetten.

Aantal deelnemers: 75

['Digisterker'](#) voor hulp bij het gebruik van overheidswebsites en DigiD.

Aantal deelnemers: 10

['Digivitaler'](#) voor hulp bij het gebruik van het patiëntenportaal van de huisarts en gezondheidsapps als Thuisarts.nl en Apotheek.nl.

Aantal deelnemers: 12

Mensen die een cursus gedaan hebben op het gebied van digitale vaardigheden, kunnen daarna blijven oefenen in het digitaal oefencafé in de Chocoladefabriek, begeleid door vrijwilligers. Hayat Ahassad: 'Hier zijn we in 2022 mee gestart. Ik zie de mensen opbloeien. Ze komen onzeker binnen met een houding van 'we kunnen niets' en langzamerhand zie je ze groeien in hun zelfvertrouwen. Ze helpen elkaar, willen meer leren en zijn heel gemotiveerd.'

Ook biedt het Taalhuis cursussen op maat op de werkvloer van Promen en Cyclus. Het aanbod wordt dan afgestemd op de werksituatie. Deze service breiden we graag uit naar andere bedrijven en organisaties.

Taalzomer

Tijdens de jaarlijkse [Taalzomer](#) organiseerden we verschillende activiteiten waarbij mensen konden oefenen met de Nederlandse taal. Dat kon tijdens drie taalwandelingen op 1, 8 en 15 augustus door de binnenstad van Gouda, onder begeleiding van docent Inge Olivier en een aantal vrijwilligers. Ook brachten we op 3 augustus een bezoek aan siroopwafelfabriek Kamphuisen en op 10 augustus aan de Cheese Experience. De Taalzomer werd afgesloten met een lunch in het Nelson Mandela Centrum, waarbij het aanbod van het Taalhuis nog eens over het voetlicht werd gebracht.

Aantal deelnemers: 125

Inspiratiemiddag Interculturele communicatie

Op 6 oktober organiseerden we samen met de gemeente Gouda en Stichting Lezen & Schrijven in Cultuurhuis Garensponnerij een inspiratiemiddag over interculturele communicatie. Deze was bedoeld voor vrijwilligers en professionals die werken met mensen met een andere culturele achtergrond en taalproblemen en cultuurverschillen tegenkomen. Onder andere oud-inburgeraars gaven advies.

Aantal deelnemers: 65

Ik wil leren

Op 8 september (Wereldalfabetiseringsdag) startte de campagne 'Ik wil leren' die het Taalhuis in samenwerking met Stichting Lezen & Schrijven en de gemeente Gouda uitvoerde. Doel van deze campagne: op een toegankelijke en positieve manier mensen aansporen om (verder) te gaan leren en hun basisvaardigheden verder te ontwikkelen. Tijdens de campagne konden Gouvenaars hun leerwensen doorgeven via ikwilleren.nl/gouda of invullen op een formulier. Op allerlei plekken in Gouda stonden brievenbussen waar deze formulieren ingeleverd konden worden, zoals 't Bruisnest, Gezondheidscentrum Korte Akkeren, Basisschool de Goudakker, Papierwinkel, Cyclus, Promen, taalscholen Sagènn en Acceptus, Quadrant Kinderopvang, het Hoornbeeckcollege, de Julianaschool en The Melting Shop. Ook gingen de buurtvoorlichters op pad om leerwensen op te halen. Mensen werden met hun 'leervraag' gekoppeld aan bestaand aanbod, zoals een taalcursus of Klik & Tik en Digisterker. Ook ontstond er nieuw aanbod: zo gaven we samen met JobOn, de landelijke community voor iedereen die zich wil ontwikkelen in zijn of haar loopbaan, een workshop over het maken van een curriculum vitae.

Aantal deelnemers: 90

Hulp bij Belastingaangifte

In april hielpen we net als andere jaren mensen met hun belastingaangifte. Dat deden we in samenwerking met de Papierwinkel van het Sociaal Team. Deze gratis hulp is er voor Gouvenaars die op een bestaansminimum zitten. Vrijwilligers zaten voor hen klaar in De Walvis, Van Noord, het Nelson Mandela Centrum en de Chocoladefabriek.

Aantal deelnemers: 58

De bibliotheek en de (Goudse) samenwerkingspartners

De bibliotheek Gouda is een wijdvertakte netwerkorganisatie. Dat is te zien in onze vestigingen, waar we veelvuldig met een of meerdere partners/bewoners samenwerken. Van de Chocoladefabriek tot de kinderbibliotheken in de scholen of buurtcentra. Maar ook daarbuiten organiseren we tal van activiteiten in samenwerking met andere Goudse organisaties.

Chocoladefabriek

Onze stadsvestiging is de culturele hotspot van Gouda, de Chocoladefabriek, waar ook VRSPACE, Streekarchief Midden-Holland, de Drukkerswerkplaats, Kruim eten & drinken, Libertum, Mirakel Musicaltheater en de Techniekwerkplaats gevestigd zijn. Het was zowel vanwege Gouda750 als vanwege de verbouwing, uitbreiding en heropening een intensief samenwerkingsjaar. Het grote Goudse Verhalen-project dat we samen met het Streekarchief begonnen in 2020 resulteerde op 14 mei in een groot gezamenlijk feest: de Nacht van de Goudse Verhalen. Elke verdieping en elke ruimte stond in het teken van verhalen over Gouda. Zo was de Goudse gigant Floris V aanwezig, trad Mirakel Musicaltheater op, waren er workshops onder leiding van voormalig stadsdichter Ruud Broekhuizen en woordkunstenaar Rik Zutphen alias De Droominee, en waren er activiteiten - van ganzenvaar tot virtual reality. Een indruk is te zien op https://youtu.be/t4o2M_DfnE.

De avond werd bezocht door 220 deelnemers.

Een hoofdrol voor het verzamelen van 750 verhalen was weggelegd voor de vrijwilligers, ook wel verhalenjagers genoemd. Op 2 september werd de Goudse Verhalen-wand op de begane grond van de Chocoladefabriek feestelijk door de Verhalenjagers en kinderverhouder gepresenteerd. Eind 2022 was het doel bereikt en werd het 750e verhaal toegevoegd. Het Streekarchief bewaart de verhalen voor de komende 50 jaar.

Samen met het Streekarchief organiseerden we op 14 juni een lezing van historicus Sandra Langereis over haar biografie *Erasmus: dwarsdenker*, bekroond met de Libris Geschiedenis Prijs 2021.

Aantal deelnemers: 100

In november organiseerden we gezamenlijk een collegereeks: '1572. De geboorte van Nederland'.

Aantal deelnemers: 49 per avond.

Op 2 september werd de verbouwde Chocoladefabriek samen met de oude en de nieuwe bewoners feestelijk heropend. Staatssecretaris van Cultuur, Gunay Uslu, verrichtte de officiële handeling en was dolenthousiast over alle mogelijkheden die we te bieden hebben: 'Iedere gemeente zou zo'n bruisende plek als de Chocoladefabriek moeten hebben!'

In het weekend van 3 en 4 september hielden we OPEN HUIS en konden Gouvenaars (hernieuwd) kennismaken met de bewoners. Er waren tientallen activiteiten, van voorleesmarathons tot rondleidingen en technieklessen in de nagelnieuwe Techniekwerkplaats.

Totaal aantal bezoekers OPEN HUIS: 4.000

De Chocoladefabriek beschikt sinds september ook over een nieuwe collega: TEMI. Deze robot van VRSPACE kan bezoekers de weg wijzen naar de juiste collectie, maar in combinatie met ChatGPT bijvoorbeeld ook themalijsten maken van boektitels.

VoorleesExpress

Al jaren neemt de bibliotheek samen met de Brede School deel aan de landelijke [VoorleesExpress](#). Vrijwilligers van de VoorleesExpress 'adopter' een laaggeletterd gezin waar ze 20 weken komen voorlezen. In 2022 waren 29 vrijwilligers actief bij 55 gezinnen. In 2022 hebben we – naast onze reguliere aanmeldingen – hard gewerkt om de wachtlijsten met kinderen die via het consultatiebureau worden aangemeld in te lopen. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid. Het doel is om peuters met een mogelijke (taal) achterstand beter voor te bereiden op de basisschool en ervoor te zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen. Projectleider Annerieke de Jonge: 'We zagen dit jaar dat de coronapandemie de inzet van vrijwilligers heeft veranderd; mensen willen structureel minder tijd besteden aan vrijwilligerswerk. We hebben hierop ingespeeld door maatwerk toe te passen en onze werkwijze opnieuw te definiëren. Ook de bijeenkomsten voor de voorlezers zijn aangepast. Zo hebben we op woensdagmiddag ons inloopspreekuur geïntroduceerd voor coördinatoren en vrijwilligers. Het voorlezen in de bibliotheek op woensdag heeft een vaste plek in ons programma verworven. Echter, het brengen van rijke taal en een voorleesritueel achter de voordeur bij een gezin is nog steeds onze missie. Vanwege het feit dat wij achter de voordeur komen bij gezinnen, is het goed om te vermelden dat dit jaar 80% van onze vrijwilligers is geschoold op het gebied van de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. De samenwerking met diverse partners is versterkt. Bijvoorbeeld met het Taalhuis is de wederzijdse doorverwijzing fors toegenomen.'

C4

De bibliotheek vormt samen met Cultuurhuis Garensponnerij, Museum Gouda en de Goudse Schouwburg de C4. Sinds het najaar van 2020 hebben we een gezamenlijke projectmedewerker, een stadsprogrammeur, die culturele projecten opzet in, maar vooral mét de wijken. De programmeur gaat zich eind 2023 / begin 2024 inzetten voor een bibliotheekproject. Het jaar was dermate druk met activiteiten vanwege Gouda750 dat we besloten om geen Culturele Business Borrel (voor lokale ondernemers, politici en de culturele sector) te organiseren. De eerstvolgende editie daarvan vindt plaats op 9 maart 2023 in de Chocoladefabriek. We hebben meegelezen met de Cultuurnota en waren op 14 september aanwezig in de gemeenteraad, waar Erna Staal namens de C4 gesproken heeft over het belang van de nieuwe nota voor de gemeente.

IN-Gouda

[IN-Gouda](#) wil de onderlinge samenwerking in het sociale domein bevorderen. De bibliotheek Gouda en het Taalhuis maken deel uit van de kerngroep, samen met het Sociaal Team, 't Swanenburghshofje, Samen voor Goud, Burennetwerk en KernKracht. We waren betrokken bij de (netwerk)bijeenkomsten in 2022: op 10 maart over culturele diversiteit en op 20 oktober over armoede met in totaal ruim 100 deelnemers. Daarnaast presenteerden we onszelf, samen met 30 andere organisaties, op de informele markt die IN-Gouda op 21 juni organiseerde in de Burgerhal van het oude stadhuis.

Spot on Gouda

Samen met de gemeente hebben diverse locaties de krachten gebundeld in [Spot on Gouda](#) om voor iedere bijeenkomst de perfecte locatie te vinden. Gouda is de ideale stad, niet alleen vanwege de grote verscheidenheid aan locaties, maar ook vanwege de centrale ligging in het westen van het land te midden van de vier grote steden. Eén van de locaties van Spot on Gouda is de Chocoladefabriek.

Brede School Gouda

We werken intensief samen met de [Brede School Gouda](#). Veel activiteiten zijn al aan de orde gekomen in dit verslag. Daarnaast werken we mee aan hun Zomeracademie, voor kinderen uit groep 5 tot en met 7. In de ochtenden oefenden ze met taal, rekenen, spelling en lezen en in de middag gingen ze op bezoek bij allerlei organisaties in Gouda. Op 16 augustus kwamen 22 kinderen langs in de Jeugdwerkplaats van de Chocoladefabriek. De Brede School Gouda verzorgt sinds twee jaar 'Spel om de hoek' in Van Noord, waarbij kinderen lekker kunnen spelen onder begeleiding van vrijwilligers, terwijl (groot)ouders bijpraten en ervaringen uitwisselen. Soms koppelt de bibliotheek hier een activiteit aan. In de loop van 2022 is 'Spel om de hoek' ook op andere locaties van start gegaan, waaronder in De Biep in Korte Akkeren.

Eind 2021 hebben Brede School Gouda en bibliotheek Gouda gezamenlijk het projectplan 'Gezinsaanpak laagtaalkundige ouders & jonge kinderen' geschreven. In 2022 is van maart tot september door de taalconsulent gezinsaanpak een start gemaakt met het concretiseren van de plannen, waaronder de eerste gesprekken met kinderopvangorganisaties in Gouda over BoekStart in de kinderopvang. Verder heeft het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) de mogelijkheid om een huisbezoek te laten uitvoeren door de taalconsulent en zijn er, onder de vlag van de Brede School, 3 'Spel om de hoek'-locaties gestart. Vanaf september heeft de positie van taalconsulent gezinsaanpak open gestaan, deze is in januari 2023 weer vervuld.

St. Aloysius en Antonius Mavo XL

Antonius Mavo XL kwam met de vraag of de bibliotheek wilde participeren in een project waarbij leerlingen uit de brugklas les gaven aan kleuters van basisschool St. Aloysius. Jan Wubbe Hiskes: 'Ik heb de brugklassers geleerd op welke manier zij kleuters kunnen uitleggen hoe BlueBots werken. Dat zijn robotjes die eenvoudig te besturen zijn. Het was een heel leuke en leerzame ervaring; het was mooi om de brugklassers met groot enthousiasme de kleuters te zien begeleiden. De kleuters hebben taalvaardigheid en programmeervaardigheden opgedaan en de brugklassers hebben ervaring opgedaan met lesgeven op een basisschool en het werken met techniek. Deze verbinding tussen het primair en voortgezet onderwijs is waardevol en biedt perspectieven voor de toekomst!'

Oasen

Op 21 december presenteerde drinkwaterbedrijf Oasen in de Chocoladefabriek het kinderboek *Het grote drinkwateravontuur van Sara en Amir* over het maken én gebruiken van kraanwater. Burgemeester Pieter Verhoeve en Walter van der Meer, algemeen directeur van Oasen, lazen voor uit het boek aan de kinderen van de Goudakker.

De bibliotheek en de bedrijfsvoering

Abonnementen

Er zijn [verschillende soorten bibliotheekabonnementen](#); zo kunnen leden kiezen voor een jaar- of maandabonnement en kunnen mensen die veel lezen en / of hun boeken langer willen houden kiezen voor een 'compleet abonnement'. Gouvenaars met de Rotterdampas krijgen 25% korting op een standaard of compleet abonnement.

Jaarlijks voert de bibliotheek campagnes om nieuwe leden te werven. Zo kregen mensen die in de zomer lid werden drie maanden verlenging van het abonnement. Ook was er een speciale actie in de wijken Bloemendaal en Plaswijck om onze vestiging in Van Noord onder de aandacht te brengen. Aan het eind van het jaar was het ledenbestand gegroeid met 931 leden tot 18.446 leden.

De bibliotheek weet zich gesteund door een trouwe schare Vrienden. Met de opbrengst van hun jaarlijkse bijdrage verlenen we cadeaulidmaatschappen via de Voedselbank en het Sociaal Team aan mensen voor wie een abonnement financieel niet haalbaar is. Ook kopen we er materialen van voor de VoorleesExpress en het Taalhuis.

BiebPanel

BiebPanel is een onderzoek naar de ervaringen van leden en niet-leden met bibliotheken. In 2022 is er een onderzoek uitgevoerd onder bezoekers van de bibliotheek die geen abonnement bij ons hebben. Bezoekers zijn blij met de bibliotheek en komen er vooral om te studeren en te werken, om een cursus of workshop te volgen, om mensen te ontmoeten en om een krant of tijdschrift te lezen. Ze waarderen de fijne, ruime plek, de goede sfeer en de goede faciliteiten. Verder is er een onderzoek uitgevoerd onder leden van de bibliotheek Gouda. 86% van de leden geeft ons een cijfer van een 8 of hoger. De waarde van de bibliotheek is voor hen vooral het lenen van boeken (goedkoper dan kopen), het opdoen van kennis, de rust en het op een laagdrempelige manier ontmoeten van anderen. Een van de vragen van het ledenonderzoek is of leden hun bibliotheek aan anderen zouden aanbevelen. Wij scoren daar het allerhoogst op van alle bibliotheken die meedoen met het BiebPanel. Leden waarderen de bibliotheek Gouda vooral om de prettige ruimte / sfeer, de uitgebreide collectie, de medewerkers, de openingstijden en de combinatie met horeca.

Communicatie

In 2022 had de website 50.489 unieke gebruikers; de gebruikers hebben de website 119.571 keer bezocht. 53% van de bezoekers bekeek de site op een mobiele telefoon, 3,7% op een tablet en 43,3% op een vaste computer. De meest bezochte pagina is – net als eerdere jaren – 'Mijn menu', waar leden hun boeken kunnen reserveren en verlengen. Op de tweede plek staat de pagina met informatie over studie- en werkplekken. Voor deze plekken hoeft, na het opheffen van de laatste coronamaatregelen, niet meer gereserveerd te worden, met uitzondering van de stiltecabines.

Bijna 12.000 mensen ontvangen de [digitale nieuwsbrief](#). Op [Twitter](#) hebben we 2.119 volgers, op [Facebook](#) 2.471, op [Instagram](#) 1.441 en op [LinkedIn](#) 505.

Formatie

De omvang van de formatie per 31 december 2022 behelst 33 medewerkers in vaste dienst, 8 middelbare scholieren/opruimmedewerkers met een flexibel contract en een aantal zzp'ers op projectbasis. We namen afscheid van Willemijn van der Sloot, Emma van Rijsoort, Loura van Beelen, Sandy van Echtelt en Marijke Wempe en we verwelkomden Marten Kits van Heijningen, Roelof Manssen, Wanda Prins, Samantha Meerwijk, Tamara Stoevelaar, Natascha Jansen en Celine Vergeer (die haar baan bij ons combineert met haar werk bij VRSPACE).

Naast medewerkers zijn onze vrijwilligers van groot belang om alle activiteiten van de bibliotheek te kunnen uitvoeren; 56 mensen helpen vrijwillig bij de VoorleesExpress, de kinderbibliotheken, Bibliotheek aan huis, SeniorWeb en de programmering.

In 2022 hebben vier mensen hun afstudeerstage voor hun mbo- of hbo-opleiding bij ons gedaan: Anne-Lee den Breems, Kim Breedveld, Walaa Ibrahim en Yilla de Jong. Daarnaast deden verschillende scholieren hun maatschappelijke stage bij ons: Daniël Selier, Pieter Mantel, Stijn van den Broek, Nika Kroon, Jasper van Haaster, Allard de Laat, Sem Berckenkamp, Suzanne en Julie voor de Goudse Verhalen, Jakub Klause, Adam Saber en Bilge Yunus. Neva Halisoğlu van 10 wilde heel graag vrijwilligerswerk bij ons doen. Noa van Rossum tot slot heeft haar beroeporiëntatie bij ons gedaan: 'Een belangrijk onderdeel in havo 4 is de arbeidsoriëntatie. Je zit in je voorexamenjaar en scholen willen dat je je al wat gaat verdiepen in mogelijke opleidingen. De eerste keer dat er werd verteld dat we stage gingen lopen wist ik zeker dat ik wilde vragen bij de bibliotheek van Gouda of dat kon. Ik ben een echte boekennerd en aangezien ik toch al 3 keer per week in de bibliotheek ben waarom niet daar stagelopen? Om het plan ook echt in werking te zetten heb ik een mail gestuurd met de vraag of het mogelijk was om stage te lopen in de bibliotheek. Hierop werd 2 dagen later super enthousiast gereageerd met de vraag of ik een keer langs wilde komen. Ik raad het dan ook iedereen aan om stage te lopen bij de bibliotheek. Je bent omringd door mensen die net als jij van boeken houden en tegelijkertijd is het ook heel leuk om te zien hoe het gaat in een bibliotheek.'

De bibliotheek deed in het verslagjaar mee aan BinnenKijken bij Bedrijven-dag en de Nationale Werkbezoekdag, om mensen die op zoek zijn naar een (andere) baan een kijkje achter de schermen van de bibliotheek te geven.

Als elk jaar maakten collega's uit binnen- en buitenland graag gebruik van rondleidingen in de Chocoladefabriek om inspiratie op te doen door onze werkwijze en samenwerkingsverbanden. De bibliotheek Westland kwam een kijkje nemen in de bibliotheek en bij onze robot TEMI, we leidden nieuwe medewerkers van Probiblio rond, architect Jan David Hanrath vertelde 22 Duitse bibliothecarissen over de Chocoladefabriek en het projectteam van het toekomstige cultuurhuis Casa Cadanza in de gemeente Lansingerland kwam inspiratie opdoen.

Voor een aantal groepen waren er rondom de heropening speciale rondleidingen, zoals op 1 september voor omwonenden en tijdens het OPEN HUIS voor Vrienden en Vrijwilligers.

Op 7 september bracht een groot deel van de gemeenteraad (26 leden) een werkbezoek aan de Chocoladefabriek. Alle bewoners presenteerden hun palet aan activiteiten. De bijeenkomst werd afgesloten met een gezamenlijke maaltijd.

Raad van Toezicht

Als leidraad voor het goed functioneren gebruikt de bibliotheek het model van de Governance Code Cultuur. Deze organisatorische filosofie gaat uit van goed, verantwoord en transparant bestuur en toezicht in de culturele sector.

Uitbreiding en nieuwe initiatieven

Het jaar 2022 had vele gezichten voor de bibliotheek. Daar waar er in januari nog rekening moest worden gehouden met corona, was er halverwege het jaar ook de lang verwachte opening en ingebruikname door onze partners van de 2e verdieping en waren er tal van nieuwe activiteiten. De leden van de Raad van Toezicht hebben binnen deze dynamiek hun werk weer met veel plezier gedaan, in goede samenwerking met directeur-bestuurder Erna Staal. De leden van de RvT spreken ook dit jaar hun grote waardering voor de inzet die is gepleegd door alle medewerkers en vrijwilligers in 2022. We konden dat aan het einde van het jaar voor het eerst sinds 2019 weer live doen, tijdens de eindejaarsbijeenkomst. Die vond plaats op de 2e verdieping, waar door veel mensen zo hard aan is gewerkt. Wat een mooie toevoeging aan het aanbod in het gebouw is het geworden!

De Raad van Toezicht kwam 6 keer bijeen in 2022, om met directeur Erna Staal alle ontwikkelingen te bespreken en waar nodig rapportages goed te keuren. In de RvT-vergaderingen is inhoudelijk gesproken over een groot aantal onderwerpen met betrekking tot het reilen en zeilen van de organisatie. Speciale aandacht was er steeds voor de jaarcyclus met betrekking tot de financiële stukken en inhoudelijke rapportages, zoals de begroting, tussentijdse rapportages, jaarrekening en jaarverslag. De financiële stukken werden steeds gedegen voorbereid door de leden van de auditcommissie. De bijeenkomst in november vond zonder bestuurder plaats. In 2022 is ook een zelfevaluatie georganiseerd, verdeeld over twee dagdelen. Hierbij is gestructureerd aandacht besteed aan het functioneren van de Raad van Toezicht. Nuttig en leuk om te doen.

Milo Schoenmaker

voorzitter van de Raad van Toezicht

In 2022 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende personen:

- Dhr. M. Schoenmaker, voorzitter, remuneratiecommissie
- Mw. J. van der Hoeven, vice-voorzitter
- Dhr. M.A. Huizer, auditcommissie
- Mw. W. Drost, auditcommissie
- Mw. M.L. Engelsman, remuneratiecommissie

Nevenfuncties:

Milo Schoenmaker is bestuurslid/vice-voorzitter van de Stichting Jantje Beton, voorzitter van de Raad van Toezicht van SVn (het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) en voorzitter van de Raad van Toezicht van Jeugdbescherming West.

Wanda Drost is lid Raad van Toezicht (auditcommissie) van Respect Zorg, Wonen en Welzijn in Den Haag.

Marc Huizer is lid Raad van Toezicht (remuneratiecommissie) van Quadrant Kindercentra Gouda e.o.

Directeur-bestuurder Erna Staal is sinds 1 maart 2022 bestuurslid van de Stichting Samenwerkende Binnenstadondernemers Gouda (SBG).

Balans per 31 december 2022

Na voorstel resultaatbestemming

	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Verbouwingskosten	29.788	32.732
Herinrichting Chocoladefabriek	436.456	448.505
Techniekwerkplaats	88.502	-
Automatisering	78.235	41.146
	632.981	522.383
Vlottende activa		
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	35.518	50.518
Belastingen en premies sociale verzekeringen	55.666	38.997
Overige vorderingen	233.048	114.364
	324.232	203.879
Liquide middelen		
Kas	1.271	125
Rekening-couranten	183.738	383.293
Spaarrekeningen en deposito's	358.857	358.857
	543.866	742.275
ACTIVA	1.501.079	1.468.537

Balans per 31 december 2022

	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
PASSIVA		
Stichtingsvermogen		
Bestemmingsreserves	268.720	229.000
Algemene reserve	257.803	237.803
	526.523	466.803
Voorzieningen	96.745	72.685
Langlopende schulden	262.500	315.000
Kortlopende schulden		
Schulden aan banken	52.500	52.500
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	149.968	86.280
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	81.943	63.302
Overige schulden en overlopende passiva	330.900	411.967
	615.311	614.049
PASSIVA	1.501.079	1.468.537

Staat van baten en lasten over 2022

	Rekening 2022 €	Begroting 2022 €	Rekening 2021 €
Baten			
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2.498.261	2.362.200	2.186.965
Sponsorbijdragen	10.000	10.000	750
Inkomsten gebruikers	274.484	275.800	263.003
Specifieke dienstverlening	261.061	302.000	216.775
Overige baten	811	1.000	10.660
	3.044.617	2.951.000	2.678.153
Lasten			
Personeelskosten	1.508.143	1.489.300	1.317.246
Huisvestingskosten	790.642	854.300	683.503
Administratie	75.747	89.600	67.478
Transport	10.595	20.000	13.979
Automatisering	223.999	179.600	211.077
Bestuur en organisatie	45.474	50.100	42.118
Collectie en media	178.396	189.700	187.342
Specifieke kosten	144.323	85.100	67.184
Overige kosten	25	5.000	11
Totaal van som der kosten	2.977.344	2.962.700	2.589.938
Totaal van bedrijfsresultaat	67.273	-11.700	88.215
Financiële baten en lasten	-7.553	-5.800	-8.599
Totaal van netto resultaat	59.720	-17.500	79.616
Resultaatbestemming			
Bestemmingsreserve doorontwikkeling Chocoladefabriek	-60.280		74.000
Bestemmingsreserve ziekteverzuim	-		-5.000
Bestemmingsreserve kostenstijgingen	100.000		-
Bestemmingsreserve Taalhuis	-		-10.000
Algemene reserve	20.000		20.616
	59.720		79.616

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1,00

Gegevens 2022

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2022

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)

Dienstbetrekking

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

Beloningen betaalbaar op termijn

Subtotaal

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

	D.W. Staal	M. Middeldorp
Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder	Adjunct-directeur
01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
1,0	1,0	0,8749
ja	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	92.699	66.157
Beloningen betaalbaar op termijn	11.650	8.486
<i>Subtotaal</i>	104.349	74.643
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	179.993
Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder	Adjunct-directeur
01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
1,0	1,0	0,8749
ja	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	89.453	63.342
Beloningen betaalbaar op termijn	12.813	9.160
<i>Subtotaal</i>	102.266	75.502
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000	182.854

Gegevens 2021

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2021

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)

Dienstbetrekking

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

Beloningen betaalbaar op termijn

Subtotaal

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Openbare Bibliotheek Gouda is feitelijk en statutair gevestigd op Klein Amerika 20, 2806 CA te Gouda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 24371198.

ALGEMENE TOELICHTING

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Openbare Bibliotheek Gouda bestaan voornamelijk uit: het verzorgen van de openbare bibliotheekvoorziening en bibliotheekorganisatie in Gouda.

De locatie van de feitelijke activiteiten

Stichting Openbare Bibliotheek Gouda is feitelijk gevestigd op Klein Amerika 20, 2806CA te Gouda, en heeft de volgende nevenvestigingen:

- Uitleenpunt Goverwelle, Middenmolenplein 266, 2807 GV Gouda
- Kinderbibliotheek Goverwelle, Middenmolenlaan 68a, 2807 EC Gouda
- Kinderbibliotheek Oosterwei, Bernadottelaan 79, 2806 JM Gouda
- Kinderbibliotheek de Biep, Reigerstraat 37, 2802 EM Gouda
- Kinderbibliotheek Van Noord + Uitleenpunt Van Noord, Lekkenburg 1, 2804 XA Gouda

Informatieverschaffing over continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Openbare Bibliotheek Gouda zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving C1 (kleine organisatie zonder winststreven), die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede de Algemene Subsidieverordening gemeente Gouda 2003. De jaarrekening is opgesteld in euro.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten als in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

De primaire financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

GRONDSLAGEN

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Kleine inventarisaankopen en die van grafische en audiovisuele materialen worden volgens een bestendige gedragslijn in het jaar van aanschaf volledig ten laste van de exploitatierekening gebracht.

Vorraden informatiedragers

De aanschaf van informatiedragers (boeken, tijdschriften en audiovisuele middelen) komt zoals gebruikelijk in de branche in het jaar van aanschaf geheel ten laste van de staat van baten en lasten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Bestemmingsreserves

Vorming van bestemmingsreserves vinden plaats op basis van bestuursbesluit. Bestemmingsreserves zijn middelen die met een specifiek doel zijn gereserveerd. De vorming van deze reserves geschiedt na resultaatbestemming. Bestedingen waarvoor zo'n reserve is gevormd, worden ten laste van het resultaat gebracht. Onttrekkingen aan deze reserve wordt geboekt via de resultaatbestemming. Indien een bestemmingsreserve door het bestuur wordt opgeheven, valt deze reserve, voor zover mogelijk, vrij ten gunste van de algemene reserve.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Subsidiebatens

Onder subsidiebatens wordt verstaan de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen en/of diensten.

Pensioenlasten

Stichting Openbare Bibliotheek Gouda heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Contact

Klein Amerika 20

2806CA Gouda

0182 - 590101

info@bibliotheekgouda.nl

www.bibliotheekgouda.nl

de Gouda
Bibliotheek